

THE CONFERENCE OF LITHUANIAN INSTITUTE OF HISTORY
Dichotomies and Shares in Cultural and Social Contexts

22-23 September, 2016

Place: Lithuanian Institute of History

Languages: English and Lithuanian

Sponsor: Research Council of Lithuania, Project Contract No. LIP-106/2016

LIETUVOS ISTORIJS INSTITUTAS

Mokslinė konferencija

Skirtys ir bendrumai kultūrinuose ir socialiniuose kontekstuose

2016 09 22-23

anglų ir lietuvių kalbomis

Konferenciją remia Lietuvos mokslo taryba, Projekto finansavimo sutartis Nr. LIP-106/2016

Anthropological and ethnological questions about the 'Self' and the 'Other' draw on distinctiveness and otherness, on dichotomies and shares and their interrelationships, on aspects of the consolidation and integration of society and concerns with collective and individual identities, on nationalism, on the homogenising factor of the State and processes of globalisation, and many other issues that are on the agenda in a variety of contexts today. The separation between 'we' and 'they' we often understand as 'alterity within' community and etc. The contemporary reality makes it explicit that the 'Self' and the 'Other' are not only approaches to cultural and social classification applied by researchers, but also a part of the actual, and changing reality that invites us to return critically to the classics of social theory – the dichotomy of *Gemeinschaft/Gesellschaft*, cultural and social diversity, the idea of organic solidarity, and a variety of concepts on social organisation.

The 'other' and the 'different' that appear unexpectedly in contemporary contexts of the quotidian space, the flow and the amount of movements of people that extend the scale of migration show once again the most important cultural and social aspect of human existence – differences that separate and similarities that unite. The conference invites us to discuss critically cultural representations of 'dichotomies' and 'shares', and the relationships that stretch between people, and the cultural and social contexts and challenges:

- changes in attitudes towards the 'Self' and the 'Other' in society and in social theory, and aspects that aid the transformation from the 'Self' to the 'Other' and the opposite;
- interrelationship between 'dichotomies' and 'shares' in contemporary societies and traditional communities;
- cultural and social practices, and symbolic manifestations of the interaction between the 'Self' and the 'Other' on the level of the individual and/or the group;
- cultural meanings of material and visual representations that embody 'dichotomies', 'shares' and their interrelationships;
- cultural and social aspects of 'dichotomies' and 'shares', their contexts and their challenges.

Antropologiniai ir etnologiniai klausimai apie „savą“ ir „kitą“ aktualizuoja savitumo ir kitoniškumo, skirčių ir bendrumų suvokimus ir jungtis, visuomenę konsoliduojančius ir integruojančius aspektus, grupinės ir individualios tapatybės klausimus, nacionalizmą, homogenizuojantį valstybės veiksnį, globalizacijos procesus ir daugelį kitų dalykų, visapusiškai svarstomų įvairiuose dabarties kontekstuose. Skirtys „mes“ ir „jie“ naujai suvokiamos kaip bendruomenės „keitimasis“. Šiandienė tikrovė akivaizdžiai parodė, kad „savas“ ir „kitas“ yra ne tik tyrėjų taikomos kultūrinės ir socialinės klasifikacijos priemonės, bet ir konkrečios, judrios, gyvenimiškai apčiuopiamos realijos, skatinančios dar kartą kritiškai pažvelgti į, atrodytų, nepajudinamai įsitvirtinusių socialinės teorijos klasiką – *Gemeinschaft / Gesellschaft* prieštarą, kultūrinę ir socialinę įvairovę, organinio solidarumo idėją, skirtingas socialinės organizacijos sampratas.

Šiandieniuose kasdienybės kontekstuose netikėtai greta atsirandantis „kitas“ ir kitoks, migracijos supratimo ribas peržengiantys žmonių judėjimo srautai ir apimtys vėl iš naujo apnuogina kultūrinio ir socialinio požiūriu svarbiausią žmogaus būčiai dalyką – jį ir „kitą“ skiriančius bei jungiančius bruožus. Konferencija kviečia kritiškai svarstyti tarp žmonių besidriekiančių „skirčių“ ir „bendrumų“ ir jų santykio kultūrinės socialines apraiškas, kontekstus ir iššūkius:

- požiūrių „sava“ ir „kita“ pokyčius mokslo teorijoje ir visuomenėje bei aspektus, kurie iššaukia „savojo“ virsmą „kitu“ ir priešingai;
- santykį tarp „skirčių“ ir „bendrumų“ tradicinėse bendruomenėse ir šiuolaikinėse visuomenėse;
- kultūrinės ir socialinės praktikas tarp „sava“ ir „kita“ individo / grupės lygmenyje;
- materialijų ir vizualių apraiškų, žyminčių „skirtis“, „bendrumus“, kultūrinės simbolines prasmes;
- „skirčių“ ir „bendrumų“ kultūrinius ir socialinius aspektus, jų kontekstus ir iššūkius.

Auksuolė Čepaitienė

ABSTRACTS
PRANEŠIMŲ SANTRAUKOS
NEREDAGUOTOS

THURSDAY 22 September /2016 09 22 KETVIRTADIENIS

**9.20-10.50 Plenary: Theoretical Remarks on Dichotomies and Shares /
Plenarinis posėdis „Skirtys ir bendrumai teoriniais požiūriais“**
Moderators / Moderuoja: Ullrich Kockel, Kristine Ante

Christian Giordano (University of Fribourg). Social Sciences Dichotomies and Weberian Ideal Types: Theoretical and Methodological Remarks / Socialinių mokslų skirtys ir Weberio idealūs tipai: teorinės ir metodologinės pastabos

Anthropological and sociological theories are often based on purpose-made dichotomies. A few years ago, Chris Jenks even published an entire book titled *Core Sociological Dichotomies* with a critical presentation of the principal types. This text aptly put forward that, for better or for worse, for the past 150 years dichotomies have been a fundamental aspect of sociological and anthropological thought.

In my presentation, I intend to illustrate how dichotomies, aside from the risk of essentializing, i.e. of creating static constructs of reality, are useful if not indispensable for a social analysis and for the creation of theoretical conceptions in social and cultural sciences. The main argumentation will center on the hypothesis that the effectiveness of dichotomies lies in regarding them as Weberian ideal types: exterior to reality, yet useful to assess it.

By means of the classic dichotomy between urban and rural, theorized in the empirical studies of two classic representatives of American anthropology, Robert Redfield and Oscar Lewis, and by employing the *rural (or folk)-urban continuum* concept, I aim to show the usefulness of this dichotomy in terms of the reality of Mediterranean *agrotowns*, well known for being midway between rural and urban.

Vladislav B. Sotirović (Mykolo Romerio universitetas). The Idea of Greater (United) Croatia by Pavao Ritter Vitezović: An Early-Modern Model of the National Identity and Creation of the National State of the Croato-Slavs / Pavao Ritter Vitezovičiaus Didžiosios Kroatijos idėja: ankstyvasis modernus nacionalinio identiteto modelis ir nacionalinės kroatų-slavų valstybės kūrimas

The paper examines the model for creation of a 'Greater Croatia' designed by the Croatian noblemen, publicist and historian Pavao Ritter Vitezović (1652–1713). The paper offers a new interpretation on the substance and significance of Vitezović's political ideology. Many historians have viewed Vitezović's political thought and his developed ideological framework of a united South Slavic state as part of a wider Pan-Slavic world. According to the prevailing notion, Vitezović was a precursor of the idea of 'Yugoslavism' (a united South Slavic national state) and even 'Pan-Slavism' (a Pan-Slavic cultural and political reciprocity).

However, a closer look at Vitezović's and his contemporaries' writings suggests an alternative model for outlining the borders of modern ethnic states among the South Slavs. Vitezović argued for the creation of a Croat ethnonational state, based on the integration of the Croat 'ethnic territories' and their consolidation along the ethno-linguistic lines. The analysis of Vitezović's understanding of nationhood explains how the borders of an envisioned early modern Croat ethnic state had been perceived as including vast territories from the Adriatic Sea to Moscow and from the Baltic Sea to the Black Sea. In this respect, Vitezović's views on the Lithuanians and the Polish-Lithuanian Commonwealth showed that the argument used to substantiate his claims for a Croat ethnonational state was based on the ethno-linguistic kinship.

This paper is focused on the territorial and ideological mapping of the borders of an early modern Croat ethnonational state in the second half of the 17th century. It has three main research aims:

1. To explain how the borders of the areas populated by the Slavs were shaped and reshaped through the political ideas articulated in the writings of Vitezović and his contemporaries.
2. To explore which arguments were used to claim a Pan-Slavic ethno-linguistic kinship and construct the concept of Pan-Croatism?
3. To investigate why Vitezović placed Lithuania on his mental map of a Croat ethnonational state?

The analysis of Vitezović's political writings, therefore, showed that in the 17th century the Croat intellectuals constructed in fact a model of a modern ethnonational state based on the territory, ethnic origins and language, and excluding the religion.

Aivita Putniņa (University of Latvia). Between Sameness and Otherness: Working with Refugees in Latvia / Tarp panašumo ir kitoniškumo: dirbant su pabėgēļiem Latvijoje

The paper explores the tensions built through recent migration crisis and the process of accommodating refugees in Latvia. The case study shows that the building of national and personal ethnic identities is a diverse process and Latvians use different conceptualizations of their belonging. On the one hand, understanding of self and other as well as building identity through the difference to the other often serve as obstacle and generates tensions when working with refugees. The difference is built through taken for granted processes such as school curricula, demands for refugee screening and collaboration with volunteers, access to health care. On the other hand, seeing common humanity and sharing experiences contributes to a more open perception of others and self. The paper is built upon 32 interviews and participant observation in refugee topic related events in October–November 2015.

11.00-12.00 Session 1: The Self and the Other in Everyday and Political Contexts /

I posėdis „Savas ir kitas kasdieniuose ir politiniuose kontekstuose“

Moderators / Moderuoja: Laura Laurušaitė, Vladislav B. Sotirović

Kristina Šliavaitė (Lietuvos socialinių tyrimų centras; Vytauto Didžiojo universitetas). Contested Boundaries between ‘Us’ and the ‘Other’ in Everyday Contexts: some Insights from Fieldwork in Southeastern Lithuania / „Savo“ ir „svetimo“ slinktys kasdieniniuose kontekstuose: tyrimo Pietryčių Lietuvoje įžvalgos

Pranešime diskutuojama „savo“-„svetimo“ konstravimo socialiniai, kultūriniai, ekonominiai mechanizmai. Aptariama kaip priklausomai nuo konteksto kinta „savo“ ir „kito“/„svetimo“ konstravimas kasdieniniuose kontekstuose Pietryčių Lietuvos regione, kur gyvena gausiausios Lietuvos etninės grupės: baltarusiai, lenkai, lietuviai, rusai. Kokybinis tyrimas atliktas 2012-2014 m. Šalčininkuose, Švenčionyse, Eišiškėse, Pabradėje, finansuotas Lietuvos mokslo tarybos (VAT-50/2012). Pranešime analizuojama, kada ir kokiuose kontekstuose „savo“-„svetimo“ skirtis tampa svarbia ir suvokiama kaip nekintanti socialinės realybės dalis bei ar/kaip tai galime sieti su tam tikrais socialiniais, ekonominiais aspektais. Taip pat diskutuojama, kada ir kokiuose kontekstuose ši skirtis nėra aktuali ir konstruojamos „sava“-„svetima“ ribos suvokiamos kaip neesminės bei kintančios.

Monika Frėjutė-Rakauskienė (Lietuvos socialinių tyrimų centras). ‘Self’ and the ‘Other’ in Lithuanian Press Discourse in the Context of Geopolitical Transformations / „Savo“ ir „kito“ konstravimas Lietuvos spaudos diskurse geopolitinių transformacijų kontekste

Geopolitinių transformacijų (Rusijos karinės agresijos Ukrainoje) kontekste etniškumas tapo aktuali veiksniumi, padidėjo dėmesys etninių mažumų grupėms (ypatingai rusams) žiniasklaidoje. Pagrindinė tematika apie etnines grupes konstruojama grėsmės nacionaliniam saugumui ir teritoriniam vientisumui principu, šios grupės matomos, kaip kultūriškai skirtingos ir politiškai nelojalios. Tyrimo duomenų analizė atskleidė, kad diskursas apie rusų etninę grupę yra politizuotas, rašoma apie tariamą rusų politinį ir pilietinį nelojalumą, taip pat tariamus adaptacijos sunkumus dėl kalbos (ne)vartojimo ir skirtingos istorinės atminties (atminimo kultūros) apie Antrąjį Pasaulinį karą ir jo baigtį. Pranešimas bus pagrįstas duomenimis, gautais vykdant Lietuvos spaudos diskurso tyrimus laikotarpiu nuo 2014 m. sausio mėnesio iki 2015 m. liepos mėnesio. Pranešime bus diskutuojama, kas konstruoja/brėžia „savo“ ir „kito“ ribas, kokie turinio ypatumai padeda konstruoti pilietiškai ir politiškai „nelojalaus ruso“ įvaizdį. Bus svarstoma, kokią įtaką toks diskursas gali turėti visuomenės nuostatoms apie šias grupes ir tuo pačiu pilietinei etninių grupių integracijai.

Rasa Račiūnaitė-Paužuolienė (Vytauto Didžiojo universitetas). Dichotomies and Shares of Visual Representations of Baptism and Weddings in Internet / Vizualių apraiškų skirtys ir bendrumai krikštynų bei vestuvių renginių tinklalapiuose

Pasitelkus vizualias apraiškas pranešime nagrinėjama tradicijos ir modernumo problema. Tyrimo objektu pasirinkti krikštynų ir vestuvių renginių tinklalapiai internete. Tyrimas buvo atliktas 2016m. Pranešime siekiama atskleisti tradicijos ir modernumo dialogą bei iš jo kylančias konflikto apraiškas komercinių šeimos švenčių renginių organizavimo tinklalapiuose. Šiam tikslui pasiekti pasitelkiami turinio analizės bei vizualiniai metodai.

13.30-14.30 Session 2: The Baltic (E)migration, Europe and Cosmopolitanism / II posėdis „Baltų (e)migrantai, Europa ir kosmopolitizmas“

Moderators / Moderuoja: Kristina Šliavaitė, Darius Daukšas

Laura Laurušaitė (Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas). Nei sava, nei kita: nulinis identitetas šiuolaikinių baltų (e)migrantų literatūroje / Neither Self nor Other: Zero Identity in Contemporary Baltic (E)migration Literature

„Pasaulyje be atsparos taško asmenybė tampa nuliu“, teigė vengrų baltistas Endre Bojtaras. Pranešime siekiama suprobleminti nacionalinio identiteto sąvoką kaičiame, mobiliame pasaulyje. Šiuolaikinių lietuvių ir latvių (e)migrantų literatūra (V. Lācītis, A. Manfelde, L. Muktupāvela, U. Kaunaitė, R. Matulevičiūtė) liudija, kad vis labiau išsitrina ambivalentinė skirtis tarp postkolonijinės opozijos savas / kitas arba imagologinės perskyros savivaizdis / *hetero* įvaizdis, kuri skatina tyrėją identifikuoti naują šiuolaikinės migracinės tapatybės pakopą. Emigranto tapatybė gravituoja link nulinės būklės, kurioje abu šie poliai susilieja ir yra neutralizuojami. Kai kuriuose tekstuose nulinė būklė pasireiškia kaip emigranto pasimetimo ir nepriklausymo įtampa, kai senoji tėvynė prarasta, o naujoji – neprisijaukinta, kituose – kaip sąmoninga naujos tapatybės steigtis (plg. D. Staponkutės *Iš dviejų renkuosi trečią*). Dažnai kūrinuose vaizduojamas bendravimas per *Skype* su gimtinėje likusiais artimaisiais, sudarantis iliuziją, kad esame ten, kur mūsų iš tikrųjų nėra, prisideda prie erdvinės nuliškumo sampratos kūrimo. Nulinio identiteto metaforos pasitelkiamos ir išstūmimo iš savosios šalies jausmui reikšti – emigrantas apibūdinamas kaip „vienišas atomas“, tautos „apendiksas“, „neapvaisinta kiaušialąstė“ ir pan.

Vilija Ralytė (Lietuvos istorijos institutas). Sava ar svetima Europa? Europos įvaizdžiai Lietuvos istorijos sintezėse / The Self or the Other Europe? Imaginaries of Europe in Synthesis of Lithuanian History

Pranešimo objektas – Europos įvaizdžiai Lietuvos istorijos sintezėse ir istorikų darbuose po 1990 m. Tikslas – išanalizavus Nepriklausomybę atkūrusioje Lietuvoje išleistas istorijos sintezes, kur reikalinga papildant kita publikuota istorinių tyrimų medžiaga, nusakyti, kaip kito požiūris į *Europą* istorijos mokslo teorijoje 1990–2015 m., akcentuojant „savos“ ir „svetimos“ Europos įvaizdžių skirtis. Pranešime kalbama apie Europos suvokimo raidą Lietuvos istoriografijoje, išskiriant du pagrindinius chronologinius etapus – iki ir po šalies įstojimo į Europos Sąjungą.

Europos sąjungos (Mastrichto) sutartyje akcentuojama ne tik Europos paveldo ir istorijos svarba sąjungos pilnaverčiam funkcionavimui, tačiau kalbama ir apie europinį tapatumą. Tapatumo formavimo šaltinis, pasak atminties kultūros tyrinėtojos A. Assmann – visuomenėje prisimenamos praeitys. Akivaizdžiausias praeities pažinimo šaltinis, tuo tarpu – istorijos knygos. Remiantis pastarosiomis, pranešime atsakoma į klausimus: kokie istoriniai simboliai, įvykiai Lietuvos istorijos sintezėse ir istorikų darbuose pirmiausia siejami su sava Europa ir Lietuvos europietišku; kokie istoriniai simboliai ir įvykiai siejami su Europos „svetimumu“; kaip kito tokių įvykių vertinimas Lietuvos istoriografijoje po 1990 m. – kada (ir ar) tapo Europa mums labiau „sava“ nei „svetima“?

Jolanta Kuznecovienė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas). Transnacionalizmas ir kosmopolitizmas: lietuvių kilmės imigrantai daugiakultūriuose kontekstuose / Transnationalism and Cosmopolitanism: Lithuanian Immigrants in Multicultural Contexts

Remiantis lauko tyrimo, atlikto Londone 2013–2014 m., duomenimis pranešime aptariamos imigrantų, kuriuos, pagal sąsistymą su atvykimo ir kilmės šalimis būdus, galima vadinti transnacionaliais ir kosmopolitais, įsivietinimo atvykimo šalyje strategijos. Teigiama, jog transnacionalai apsigyvenimo visuomenėje sukuria aplink save pakankamai uždara pasaulį, kuria kultūrinę erdvę, padedančias reprezentuoti etniškumą, kuris nuolat

sureikšminamas daugiakultūriškumą reprezentuojančiais susidūrimais kasdienėje erdvėje ir naudojamas kaip savęs pateikimo ir savas / svetimas ribų brėžimo instrumentas. Šių informantų naratyvai rodo, jog kokia sėkminga bebūtų jų inkorporacijos strategija bei individualiai suvokiamas ir apibūdinamas buvimo savu naujoje visuomenėje jausmas, jis neapima bendros tautinės tapatybės su šia bendruomene.

Kosmopolitinis sąveikos su skirtingomis kultūrinėmis patirtimi būdas, viena vertus, kitoniškumo / kitų atžvilgiu deklaruoja ir praktikuoja ypatingą atvirumą bei imlumą, tačiau kita vertus, reikiamu momentu sureikškina etninę skirtį ir pabrėžia priklausymą skirtingoms etninėms grupėms (Werbner: 1994). Atvirumas „kitoniškumui“ ne visuomet reiškia šių skirtumų ignoravimą ir pastarųjų, kaip socialinio instrumento ar socialinės tapatybės darybos resursų „neavartojimą“. Skirtingi sąveikų su įvairiomis kultūrinėmis praktikomis modeliai lemia ir skirtingas identiteto praktikas. Transnacionalizmas, galintis reikšti esencialistines ar nacionalistines identiteto politikas, turėtų būti suprantamas kaip sąlyginai fiksuotas, stabilus subjektyvumas, lyginant su daug lankstesniu, „kosmopolitini“ tipą atstovaujančiu identitetu.

14.40-15.50 Session 3: The Self and the Other in Religion / III posėdis „Sava ir kita religijoje“

Moderators / Moderuoja: Jolanta Kuznecovienė, Monika Frėjutė-Rakauskienė

Kristīne Ante (Charles University in Prague). Interaction between the ‘Self’ and the ‘Other’ in the Context of Latvian Church History / „Savo“ ir „Kito“ sąveika Latvijos bažnyčios istorijos kontekstuose

Religious and national feelings are among the most powerful factors in the formation of the individual’s and group’s identity. Moreover, preaching the Christian community as the purity of one’s confession is much more ancient than the ideology created by the nationalism. Latvia as a multi-confessional country offers vast historical materials describing the relations among Christian parishes ranging from violent and open conflicts to relatively more calm periods, times of peaceful co-existence and the modern ecumenical attitude.

In my report I will search for answers to the following questions: Which Christian confessions have had and have the most powerful self-identification and group unity? What methods did they use (language, liturgy, other symbolic attributes) for distinguishing themselves from the other Christian confessions? Did ethnic, national and political arguments play any role in the religious disputes between ‘Self’ and ‘Other’ and what was it? The following contrasts of religious confessions will be analysed (Ev. Lutherans versus Roman Catholics, Ev. Lutheran Orthodoxy versus Harnhuters, Lutheranism versus Russian Orthodoxy, baptism and other new religious denominations versus traditional Christian parishes, debates about the state Church in the 20s and 30s of the 20th century and nowadays).

Eglė Aleknaitė (Vytautas Magnus University). Shaman as Attractive Other: Reflections on Self through Visions of Shamanic Other in Lithuanian Neoshamanic Communities / Šamanas kaip patrauklus Kitas: Savęs atspindžiai šamano Kito vaizdiniuose lietuvių neošamanų bendruomenėse

Shamanism is one of the concepts that have served as a means for Westerners to define their own identity. A current Western Neoshamanism movement also evidences continual use of the concept to think about society Neoshamans live in. Based on fieldwork carried out in 2009–2015, the paper aims to present diversity of visions of shamanism and corresponding reflections on Neoshamans’ society in Lithuanian Neoshamanic communities.

In Lithuanian Neoshamanic communities, various visions of shamanism are presented ranging from its identification with remote exotic cultures to perceiving it as a universal phenomenon. Our own society is seen as constrained by artificial rules, lacking respect for

environment, as well as possibilities to learn and to express the true human nature. Such reflections are similar to those known in Neoshamanic communities of Western Europe and the USA, however, Lithuanians tend to see themselves as a more passive receivers of wisdom of remote Shamanic cultures.

Danguolė Svidinskaitė (Lietuvos istorijos institutas). Separated from the Humans? On the Concept of Animals in the Catholic Catechisms of the 19th Century / Atskirti nuo žmonių? Gyvūnų samprata XIX a. katalikų katekizmuose

„Žmonių“ bei „žmogiškumo“ priešybė įvairiose religinėse, ir ne vien religinėse, sistemose dažnai yra „gyvūnai“ bei „gyvūniškumas“. Krikščionybės sampratoje žmogus vaizduojamas viršesnis už visas gyvas būtybes, nuo gyvūnų jį skiria „siela“, „protas“. Vietinė „tradicija“ paprastai daugiau ar mažiau „patikslina“ oficialiąją sampratą. Kaip žmonės suvokė gyvūnus žemdirbystės, gyvulininkystės krašte? Kaip jie vaizduojami religiniame šaltinyje? Pranešime bus nagrinėjama, kaip gyvūnai pateikiami viename iš religinių šaltinių – XIX a. katalikų katekizmuose (beje, kai kuriems žmonėms katekizmas buvo vienas pagrindinių religijos šaltinių). Kokiose situacijose gyvūnai minimi? Kokios metaforos ir simboliai naudojami? Ką gyvūnų samprata pasako apie žmones ir kaip gali atskleisti žmonių ir gyvūnų santykius?

16.00-17.00 IV posėdis doktorantų forumas „Tradicinės kultūros sampratos“ / Session 4: PhD Students Forum: Defining Traditional Concepts

Moderuoja / Moderator Eglė Aleknaitė

Jonas Tilvikas (Lietuvos istorijos institutas). Lietuvininkų nuostatos XIX a.–XX a. pirmoje pusėje savo gydytojo beieškant / Approaches of *Lietuvininkai* to Own Physician in the 19th Century and in the First Part of 20th Century

Lietuvoje kalbama apie dvi medicinas – gilią senovę menančią, persmelktą burtais, prietarais ir neįtikėtinais gydymo būdais liaudies mediciną ir apie mokslo žiniomis pagrįstą, profesionalią mediciną. Etnologiniuose tyrimuose aprašomos liaudies medicinos gydymo priemonės, šiek tiek skiriama dėmesio gydantiems žmonėms. Pastebimas liaudies medicinos nykimas ir profesionaliosios medicinos išsigalėjimas. Šiame pranešime pristatomas tyrimas, kuriuo siekiama atskleisti, kaip mediciną supranta XIX–XX a. pirmos pusės lietuvininkai? Bus nagrinėjama, kaip blėsta takoskyra brėžiama literatūroje tarp liaudies ir oficialiosios medicinos. Antra, kodėl sergančiam *lietuvininkui* nesvarbi liaudies ir oficialiosios medicinos skirtis, kaip jis gydėsi pats arba kreipėsi pagalbos į kitus. Trečia, kaip peržengiamos ribos tarp *savo* ir *kito* gydytojo. Tyrimas atskleidžia, kad liga pastūmėja žmogų į jo sociokultūrinės aplinkos paribius. Sergantis lietuvininkas pirmiausia ieško pagalbos, kas galėtų jam padėti pasveikti. Jis susiduria su įvairiais gydytojais ir jų sociokultūrine aplinka. Renkantis gydytoją pagalbos ieškančiam lietuvininkui neretai tenka peržengti savos religijos, kultūros, socialinės aplinkos, tautybės ribas.

Auksė Noreikaitė (Vytauto Didžiojo universitetas). Lietuvos ir Latvijos paribio latviai: kitoniški, tačiau savi / Latvians on Lithuanian and Latvian Borderlands: Different, but the Own

Lietuvos ir Latvijos pasienio vietovėse jau nuo senų laikų gyvena latviai, kuriuos drauge su lietuviais galima vadinti senaisiais, o taip pat ir vietiniais šio paribio gyventojais. 2011-2013 m. atliekant lauko tyrimą Lietuvos ir Latvijos pasienyje pastebėta, kad lietuviai ir latviai vieni apie kitus kalba priešpriešomis – „mes“ ir „jie“, pabrėždami kitoniškumą, skirtynes, tačiau tuo pačiu metu atkreipdami dėmesį ir į abiejų tautų panašumus. Tose pasienio vietovėse, kuriose šalia lietuvių ir latvių būta dar ir kitų tautybių žmonių, pateikėjai lietuviai lengviau įvardydavo lietuvių ir

latvių panašumus, nebuvo linę pabrėžti svetimumo dėmens, akcentuodavo tautų vienybę. Pastebėta, kad Lietuvos ir Latvijos paribio lietuviui iš kitur (kito rajono, regiono) atsikėlęs lietuvis gali būti *svetimesnis* už čia gimusį ir gyvenantį latvių. Tokio požiūrio priežasčių reiktų ieškoti ne tik mitiniame mąstyme, bet taip pat Lietuvos ir Latvijos paribyje tebevykstančiuose akulturacijos ir asimiliacijos procesuose.

Audronė Daraškevičienė (Lietuvos istorijos institutas). Vaiko sampratos šiuolaikinėje Lietuvoje ir Pietų Europoje / *The Concepts of Child in Lithuania and South Europe*

Pranešime siekiama išsiaiškinti į kasdienio tėvų rūpinimosi vaikais interpretacijas, talpinančias nacionalizavimo aspektą. Darbo objektas – emigracijos / imigracijos kontekste *emic* perspektyvoje atsirandanti kasdienio tėvų rūpinimosi vaikais Lietuvoje, Ispanijoje ir Prancūzijoje skirčių refleksija. Darbo tikslas – aptarti *emic* perspektyvoje atsirandantį tėvų rūpinimosi vaikais nacionalizavimą – skirstymą į būdingą vienai ir kitai tautai. Uždaviniai: 1. aptarti, kokius tėvų rūpinimosi vaikais bruožus pateikėjai išryškina, kaip būdingus lietuviams, būdingus ispanams ir būdingus prancūzams. 2. išsiaiškinti, kaip etnis / nacionalinis identitetas konstruojamas kitų – šeimos, asmeninio, socialinio – identitetų kontekste. Metodai: išsamūs interviu su Pietų Europoje vaikus auginančiais Lietuvos emigrantais bei Lietuvoje vaikus auginančiais atvykėliais iš Pietų Europos; surinktos medžiagos kontekstinė analizė.

FRIDAY 23 SEPTEMBER / 2016 09 23 PENKTADIENIS

9.00-10.20 V posėdis „Kas sava bendruomenė?“ /

Session 5: What's Own in Communities?

Moderuoja / Moderator Žilvytis Šaknys

Irma Šidiškienė (Lietuvos istorijos institutas). Kaimo ir miesto darbo bendrijos socialinių santykių aspektu / *Social Aspects of Labour Communities in Village and Town*

Ar galima palyginti kaimo bendruomenės grupes, susiburiančias į talkas, su miesto bendradarbių bendrijomis? Tiek pirmosios, tiek antrosios yra pagrįstos savanoriškumo principu, yra mobilios ir kartu, bent iš pirmo žvilgsnio, visiškai skirtingos. Kaip žinia, modernioje organizacijoje yra žinomos praktikos dėti pastangas (oficialiai) sukurti darbovietės bendriją, kurioje darbuotojai puikiai jaustųsi, gerai dirbtų, atsiduotų organizacijai. Lietuvoje tokių bendrijų taip pat esama, bet dažniau galima aptikti savaime, neformaliai susiburiančių bendrijų.

Remdamasi kaimo bendruomenės talkų tyrimais, išryškinsiu jose kuriamų socialinių santykių aspektus. Miesto bendradarbių socialinius santykius, kuriuos neformaliuose susiejimuose, atskleisime remdamiesi etnografinio tyrimo duomenimis, kur įvairaus amžiaus vilniečiai apibūdino, kaip jie suvokia bendradarbių bendriją. Pranešime siekiama atsakyti į klausimus: kas sieja ir kas skiria tradicines talkas ir miesto bendradarbių bendrijas socialiniu aspektu.

Vida Palubinskienė (Lietuvos edukologijos universitetas). Bendratautinių europinių muzikos instrumentų poveikis tradiciniam žemaičių kanklių repertuarui / *The Impacts of European Multinational Musical Instruments for the Repertoire of Samogitian Kankles*

Remiantis archyvine medžiaga, etnoinstrumentologinių ekspedicijų duomenimis, iškeliami prielaidai, kad keičiantis etninio muzikavimo tradicijoms, būdingiausias senosios muzikos savitumas – daugiabalsumas bei įsivyravę bendratautiniai europiniai muzikos instrumentai – smuikai bei dumpliniai instrumentai darė didelį poveikį žemaičių kanklių muzikai. Repertuaro pobūdį ir kaitą lėmė XIX a. II pus. – XX a. I pus. bendratautiniais instrumentais grojama šokių

muzika, šokių mados ir Lietuvos geografinė padėtis. Didžiausią Vidurio Europos įtaką patyrė Vakarų Aukštaitija, Žemaitija ir Suvalkija.

Dar iki XX a. IV-ojo dešimtmečio vartotų etninių ir bendratautinių instrumentų grojamą repertuarą daugiausia sudarė bendratautiniai europiniai šokiai. XX a. įsivyravę armonikos ir kt. dumpliniai instrumentai galutinai pakeitė kanklių etninės muzikos ypatumus, o etninė muzika paveikė liaudiškojo muzikavimo dumpliniais instrumentais bei smuikais tradicijas. Taip bendratautiniai (smuikas, armonika ir kt. dumpliniai instrumentai) perėmė etninių instrumentų (kanklių) skambintą muziką, o pastarieji atneštinę, ir ją modifikavę pritaikė kanklių repertuarui.

Pranešime bandysime palyginti žemaičių kankliuojamą muziką su lietuvių armonikų (ir kt. dumplinių instrumentų) bei smuikų muziką pagal žanrus ir muzikinės raiškos priemonių ypatybes.

Algytė Merkelienė (Klaipėdos universitetas). Kas „sava“ ir „svetima“ XX–XXI a. skudučių muzikoje? / What's 'Own' and the 'Alien' in the Music of Pan Flute in the 20th and 21st Centuries?

Skudučiai nepakeitę savo išvaizdos išliko iki šiol, nors yra skirstomi į *tradicinius ir rekonstruotus*, tačiau rekonstrukcija nėra tokia ryški ir išskirtina kaip kitų etninių muzikos instrumentų. Labiausiai kito skudučiuojama muzika. XX a. pradžioje pradėta užrašinėti dar tradicijoje gyvavusį „savą“ polifoninį skudučių repertuarą jau 4 dešimtmetyje pradeda keisti europietiškos harmonijos pagrindu sukurti kūriniai, kuriuos galima įvardinti kaip „svetimą“, skudučiams nebūdingą muziką. Daugelis tyrinėtojų 4–7 dešimtmečių laikotarpį „nurašo“ kaip nereikšmingą, visiškai tradicijos nepalaikiusį, netgi žalingą ir nevertą dėmesio laiko tarpsnį. Tačiau ar tikrai tai buvo „balta dėmė“, kuri neturėjo jokios išliekamosios vartės skudučiavimo išlikimui? Ar tuomet skučiavimas buvo tik „svetimas“ ir jis „savu“ tapo tik 7 dešimtmetyje pradėjus kurtis folkloro ansambliams? Kokia sąveika tarp „savo“ ir „svetimo“ skudučiavimo kultūroje egzistuoja dabar?

Pranešimo tikslas – remiantis skudučių repertuaro ir muzikavimo šiuo instrumentu analize, išsiaiškinti keliamus klausimus, bei pateikti apibendrinimus, kas lėmė skudučių instrumentų nepertraukiamą aktyvų egzistavimą Lietuvos kultūrinėje erdvėje.

Gaila Kirdienė (Lietuvos muzikos ir teatro akademija). Amerikos lietuvių tradicinio smuikininko muzikinė kultūrinė tapatybė: nuo gimtojo krašto iki BalticUS / Musical Cultural Identity of an American Lithuanian Traditional Fiddler: from Native Land to BalticUS

Pranešimo tikslas – atskleisti Dovydo Pivoriūno (g. 1958 m. Čikagoje), 1910 m. į JAV emigravusio tradicinio lietuvių smuikininko vaikaičio, muzikinės kultūrinės tapatybės formavimąsi. Jo motina buvo italų kilmės.

D. Pivoriūno muzikinei kultūrinei tapatybei formuotis – nuo senelių gimtojo Tverėčiaus krašto iki paties suburtos Baltijos šalių tradicinės muzikos grupės „BalticUS“ Vašingtone, esminiais tapo:

- ✓ smuikas (vėliau ir cimbolai), suvokiamas, kaip svarbiausias pačiam, vėliau – ir gimtajam senelių kraštui, kaip ir visai Lietuvai, muzikos instrumentas;
- ✓ savo šaknų ieškojimas, nuo 1990-ųjų JAV ir nuo 1995-ųjų (vedus lietuvaite) beveik kasmet lankant Lietuvą;
- ✓ tradicinės (daugiausia, šokių) muzikos: nuo senojo Amerikos stiliaus iki lietuvių ir kitų Baltijos tautų, atlikimas ir sklaida, pastebint bendrus melodinius tipus.

Pasak jo, „Aš negalvoju apie save kaip apie trečios kartos lietuvių ar kad esu pusiau lietuvių ir italų kilmės. Jei darau lietuviškus dalykus, tuo metu esu tik lietuvis (...). Kai groju lietuvių muziką, jaučiu, kad groju savo, o ne kitos kultūros, muziką“.

10.30-11.30 Session 6: Between Familiarity and Creation of the Self
VI posėdis „Tarp žinojimo ir „savų“ žinių konstravimo“

Moderators / Moderuoja: Anete Karlsonė, Vytautas Tumėnas

Anna Gomóła (Uniwersytet Śląski w Katowicach). Between Unfamiliarity and a Sense of Familiarity: An Analysis of Jan Michał Witort's Autobiographical Documents / Tarp nefamiliarumo ir familiarumo jausmo: Jano Michała Witort'o autobiografinių dokumentų analizė

Autobiographical documents that enable us to reconstruct Witort's (1853–1903) biography include, among others, memoirs *Znad brzegów Morza Białego* (describing the events between 1875 and 1879, written probably around mid-1890s) and a collection of letters to Professor Antoni Kalina, chairman of *Towarzystwo Ludoznawcze* (letters from the 1896-1897 period, and from the year 1899). The documents were written by the same author, within a relatively short interval of one another. They differ primarily in form, the intended purpose, and the period they relate to. On the basis of those documents, I would like to present and describe those whom Witort – first a prisoner and an exile (as described in his memoirs), and then a cross-cultural researcher (as described in his letters) – regarded as 'self' and 'other' (familiar and unfamiliar). Witort's choices and preferences have two aspects: they concern a particular person, but they make it clear that they cannot be examined separately from the historical context. Witort's biography, with his beliefs and ideas, allows us to form views about the beliefs and ideas of his generation and milieu.

Rolandas Kregždys (Lietuvos kultūros tyrimų institutas). Heterogeneous Origin of Sacred Service of Lithuanians: Reminiscences of Semitic Cultural Background / Lietuvių apeiginių papročių heterogeneizacija: semitų kultūros elementų reminiscencija

Pranešimas skirtas lietuvių funeralinių ir nupcialinių kai kurių apeigų (remiantis tautosakos pavyzdžių eksplikacija) ir atributų etiologinei analizei, siejant jų genezę su semitų substratu. Analizuojama apotropėjų *grabnyčių žvakė*, *kreidos ratas*, *laidojimo vainikas* bei *nuotakos šydas* funkcinė semantika, siejant ją su: 1) tripleksine judėjų (nuo ankstyvųjų viduramžių) sielos (*neshamah*, *nefesh*, *ruah*) struktūrine samprata, galėjusia lemti kai kurių katalikų dogmų atsiradimą, pvz., nepageidaujamą (nors ir nedraudžiamą) kūno kremaciją, būtinybę palaikus (ir / ar pelenus) laidoti žemėje ir kt.; 2) *Lilith* mitu; 3) semitų transcendencijos percepcija (Rambam [Hilkhot Teshuva 8: 2]).

Apibendrinant teigiama, kad ne visa, kas priskiriama savajai kultūrai, yra paveldėta, bet heteronomiška.

Žydrūnas Vičinskis (Klaipėdos universitetas). On Two Mythical Fragments Described by Matas Pretorius in *Deliciae Prussicae or Prussian Theater: Retold, Recorded or Fictional?* / Dėl dviejų Mato Pretorijaus veikalo *Prūsijos įdomybės, arba Prūsijos regykla* mitinių fragmentų: perpasakota, fiksuota ar pramanyta?

Analizuojant ikirikriščiškąją baltų kultūrą išskyla ją fiksuojančios raštijos patikimumo klausimas. Vienas turtingiausių rašytinių šaltinių, teikiančių informacijos apie pagoniškąją baltų religiją bei jos kaitą, – Mato Pretorijaus XVII a. II p. daugiatomis rankraštis *Deliciae Prussicae, oder Preussische Schaubühne*. Pretorijaus aprašyta mitologinė informacija ne kartą naudota XIX bei XXI a. mokslininkų, tyrusių baltišką kultūrą ir mitologiją, naudojama dabar bei, greičiausiai, bus

naudojama ateityje. Dėl to, nepaisant ankstesniųjų fragmentiškų bandymų, prasminga pamėginti verifikuoti tai, kas rankraštyje yra autentiška.

Šiame pranešime išskiriamos bei nagrinėjamos dvi M. Pretorijaus veikale užfiksuotos mitologemos – *eglės, kriaušės*. Jos analizuojamos remiantis – struktūrine turinio analize bei hermeneutiniu interpretaciniu aprašymu – leidžiančiais apčiuopti perėjimą nuo pagoniškosios („savas“) prie krikščioniškosios („kitas“) religijos. Duomenų verifikacijos procesas susideda iš III pakopų: I) apžvelgiami ir palyginami Mato Pretorijaus bei XV–XVI a. pirmtakų istoriniai dokumentai, kuriuose minimos nagrinėjamosios mitologemos; II) atrenkamos ir (-)vertinamos XIX–XXI a. mokslininkų, naudojusių M. Pretorijaus duomenis, interpretacijos; III) nustatoma, kuri Pretorijaus mitinės medžiagos dalis: a) *autentiška / patikima* – informacija gauta iš amžininkų, kurią įmanoma verifikuoti atsižvelgiant į XIX–XX a. pr. tautosaką, papročius, tikėjimus; b) *iš dalies autentiška / iš dalies patikima* – senųjų rašytinių kronikų ir amžininkų medžiagos samplaika; c) *neautentiška / nepatikima* – faktais neparemtos spekuliacijos; XV–XVI a. kronikų perrašai.

12.30-14.30 Session 7: The Alter Self and the Other / VII posėdis „Kintantis savas ir kitas“

Moderators / Moderuoja: Anna Gomóła, Auksuolė Čepaitienė

Ullrich Kockel (Heriot-Watt University, Edinburgh). Your Place or Mine? ‘Self’, ‘Other’ and Indigeneity in an Age of Hypermigration / Tavo ar mano vieta? „Savas“, „Kitas“ ir indigenizmas hipermigracijos amžiuje

After a period when mobility and the resultant migration was hailed as a defining characteristic of the global marketplace, the acceleration in large-scale flight and expulsion through armed conflicts and natural disasters has led to social and political discourses bringing issues of place and belonging into sharp relief. Taking a close look at aspects of two challenging case studies – the German context of *Erinnerungskultur* linked to post-War flight and expulsion, and the increasingly dis-United Kingdom - this presentation will explore ‘dichotomies’ and ‘shares’ (and their interrelationship) that shape who is regarded as being from, or coming to, specific contexts of place. It will highlight how in practice, contrary to theoretical assumptions, similarities can separate and differences unite.

Vytautas Tumėnas (Lietuvos istorijos institutas). Signs and Visual Symbols: Crossroads of Dichotomies and Shares / Ženkilai ir vizualieji simboliai: skirtybių ir bendrybių priešpriešų lauke

Pranešime į vizualius ženklus žvelgiama, kaip į socialinės-kultūrinės galios instrumentą. Nagrinėjami įvairūs atvejai, kai vizualieji etninės kultūros reiškiniai, jų entuziastų suvokiami, kaip pranešimas apie savitumą, išskirtinumą ar unikalumą. Taip ženklai pasitelkiami kuriant tapatybę, arba kurstant tarpkultūrinį konfliktiškumą, plėtojant kultūrinę kolonizaciją arba atsiribojimą ir rezistenciją. Už bendruomenių, taip puoselėjančių ženklus, ribų jie gali įgyti priešingą reikšmę: būti perskaitomi kritiškiau (kaip menkesnės galios) ir globaliau, universaliau (kaip potencialūs humaniškos bendrystės kūrimo įrankiai). Pasitelkiama semiologinė, istorinė bei komparatyvinė vizualių simbolių analizė kultūros ženklų koduose ir archetipuose atskleidžia universalesnes nekonfliktiškas reikšmes. Tai neretai yra priešinga socialiai, kultūriškai, religiškai ir politiškai įtrauktam, suinteresuotam vidiniam bendruomenių požiūriui.

Anete Karlsona (University of Latvia). Ethno-cultural Signs in the Clothing as Markers of Cultural Space / Etnokultūriniai ženklai rūbuose kaip kultūrinės erdvės žymenys

Clothing at all times has been not only the covering of body, but also a certain medium. It can be regarded as cultural space graphing markers to used elements with a pronounced ethnic cultural nature in modern clothing, as well as the individual's desire to make and wear in festive occasions their own personal folk costume. The actuality to use these markers increases at times when the society consciously or unconsciously feels their cultural space threat. The paper will deal with actual situation in Latvia. The case of the study is recent program cycle "Uzvelc tautastērpu!" ("Put on a national costume!") in Latvian television and public discussion, which was cause of this broadcast.

14.40-16.00 Session 8 (second of two):

VIII posėdis „Kintantis savas ir kitas“ (tęsinys)

Moderators / Moderuoja: Christian Giordano, Aivita Putnina

Rimantas Balsys (Klaipėdos universitetas). The Actors of Pagan Rituals: Own and Alien / Pagoniškujų aukojimo ritualų dalyviai: savi ir svetimi

Daugelyje religijų rasime ritualų, kuriuose gali dalyvauti tik kurios nors vienos lyties, kurio nors socialinio sluoksnio (kastos) ar tam tikro amžiaus grupės bendruomenės nariai. Likusiems tokiose apeigose dalyvauti draudžiama, jų dalyvavimas apribojamas, jie turi atlikti perėjimo (apsivalymo) ritualus ir pan. Tokie draudimai baltų religinėje praktikoje tai pat žinomi. Ypač pastebimi tie atvejai, kai aukojimo apeigose gali dalyvauti tik vyrai arba tik moterys.

Draudimo vyrams dalyvauti moterų apeigose (ir atvirkščiai – moterims vyrų) liudijimų išliko ir tautosakoje, tikėjimuose. Minėtinos sakmės apie raganas, renkančias pievose rasą ar skrendančios į sambūrius ant Šatrijos kalno per Jonines; sakmės, kuriose raganos skrenda žirniauti pirmąją Kalėdų dieną, per Tris Karalius ar Užgavėnes. Galimas daiktas, kad tokių draudimų atspindžiai regimi ir tikėjimuose, kuriuose neigiamai vertinamas susitikimas su kitos lyties atstovu.

Ar įžiūrėtinos aptariamųjų draudimų refleksijos ir XX a. pabaigos – XXI a. pradžios visuomenėje?

Auksuolė Čepaitienė (Lietuvos istorijos institutas). Individuality and Community: in Between Theoretical Considerations and Traditional Contexts / Individualumas ir bendruomenė: tarp teorinių prieigų ir tradicinių kontekstų

Individualumas ir bendruomenė klasikinių socialinių teorijų požiūriu yra skirtingos ir prieštaringos sąvokos taip, kaip ir bendruomenė ir visuomenė. Įprasta manyti, kad individualumas yra modernybės reiškinys, socialinio mobilumo, individualaus savitumo ir heterogeniškumo faktas, esmingai keičiantis ir socialinės organizacijos principus. Tuo tarpu bendruomenė yra stabili, uždara, homogeniška žmonių grupė, pagrįsta papročiu ir moraliniais ryšiais ir panašumu besiremiančia socialine tvarka. Teigiama, kad ji iš esmės skiriasi nuo visuomenės, kurią jungia sutartis tarp skirtingų individų. Tačiau ar gyvenimiški reikalai klostosi taip sklandžiai kaip jų teoriniai svarstymai?

Šio pranešimo tikslas aptarti individualumo ir bendruomenės santykį teoriniu ir etnografiniu požiūriais; pažvelgti į Lietuvos tradicinės bendruomenės socialinę sąrangą atkreipiant dėmesį į joje glūdintį individualumo aspektą.

Classical social theories suggest that individuality and community are two distinct and, even, oppositional categories as well as community and society. It is considered that individuality is a fact

and phenomenon of modernity that essentially transforms the principles of social organization, and relates to social mobility, individual uniqueness, and heterogeneity. Whereas community is a stable, closed, and homogenous human group based on custom and moral ties, and on similarity as a factor of social ordering. It is considered that community essentially differs from society, which is framed by social contract between different individuals. But are the actual matters of life running as much smoothly as their theoretical considerations are?

The paper aims to discuss the relationship between individuality and community from both theoretical and ethnographic points of view; and to look at the social organization of traditional Lithuanian community with attention to the aspect of individuality.

Darius Daukšas (Lietuvos istorijos institutas). Transnational Belonging: Case of Lithuanians in Norway / Transnacionalinis tapatumas. Norvegijos lietuvių atvejis

Remiantis lauko tyrimo Norvegijoje duomenimis, pranešime nagrinėjami lietuvių, gyvenančių Norvegijoje identiteto konstravimo ypatumai. Daugiausiai dėmesio skiriama etninio ir nacionalinio identiteto raiškai ir jų santykiui. Stebima, kad deterritorizuotas nacionalinis tapatumas yra perkonstruojamas, pasitelkiant neteritorinės nacijos sampratą, neretai etniškumas yra suprantamas kaip esminis elementas, siejantis naciją su valstybe. Pasikeitusiam santykiui tarp žmonių ir valstybės suprasti, pasitelkiama transnacionalizmo teorinė perspektyva.

Vida Savoniakaitė (Lietuvos istorijos institutas). Belonging? The Imaginaries on Borderlands / Kas aš? Savi vaizdiniai paribiuose

Belonging of contemporary communities shows 'multivocal' notions of people. In many cases ethnicity has become less important to people who support the multicultural policy and other ideas of post-industrial polyethnic states. The individual opinions are controversial. The changing relationship between ethnic, cultural and national identity in Europe and beyond has given rise to much discussion in theory of anthropology and continues to do so. Under conditions of globalisation we come across what theorists call 'cross-border', 'situational' ethnicity, 'narrative' identity and even the notion of *Anyone*, at once universal and individual (Nigel Rapport 2012). What are the consequences of the weakening factor of belonging on borderlands?

The paper will discuss the theoretical approaches and the different cases of changing notions of belonging on Lithuania's borderlands. We will analyze theoretical interdisciplinary approaches to belonging by comparison with inter-cultural networks of the political demands of modern societies and concepts of Lithuanianness. The focus is small communities and individuals in history.

Organizers / Konferencijos organizatoriai: Auksuolė Čepaitienė, Darius Daukšas, Vida Savoniakaitė, Vytautas Tumėnas

Contact /Kontaktai: Vida Savoniakaitė (svida@ktl.mii.lt)

Address /Adresas: Lietuvos istorijos instituto Posėdžių salė I aukšte, Kražių g. 5, Vilnius LT-01108